

Etusivu>Rahavaateet>Eurooppalainen maksamismääräys

Yksityisoikeuden alalla ennen siirtymäkauden päättymistä meneillään olevat menettelyt ja vireille pannut oikeudenkäynnit jatkuvat EU:n lainsäädännön mukaisesti. Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteisesti sovitun mukaisesti Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat tiedot säilytetään Euroopan oikeusportaalissa vuoden 2022 loppuun.

Eurooppalainen maksamismääräys

Gibraltar

1 Riidattomien saatavien velkomusprosessin olemassaolo

Gibraltariassa ei ole erityistä maksamismääräysmenettelyä. Käytössä on kuitenkin vastaava menettely, jossa kantaja voi pyytää tuomioistuinta antamaan yksipuolisen tuomion.

1.1 Menettelyn soveltamisala

Yksipuolista tuomiota koskeva menettely on Gibraltariassa osa tavanomaista riita-asiain oikeudenkäyntimenettelyä. Kun kantaja on esittänyt vaatimuksen, vastaajan on vastattava siihen 14 päivän kuluessa siitä, kun vaatimuslomake on annettu hänelle tiedoksi. Jos vastaaja ei vastaa vaatimukseen, kantaja voi pyytää tuomioistuinta antamaan yksipuolisen tuomion (eli määräämään, että vastaajan on maksettava vaadittu määrä, koska tämä ei ole vastannut vaatimukseen). Kantajan tulisi vaatia yksipuolisen tuomion antamista mahdollisimman pian 14 päivän määräajan päättymisen jälkeen. Vastaaja voi vastata vaatimukseen, kunnes tuomioistuin vastaanottaa kantajan pyynnön tuomion antamisesta. Jos tuomioistuin saa vastaajalta vastauksen ennen kuin kantaja on pyytänyt yksipuolisen tuomion antamista, vastaus otetaan huomioon ensisijaisesti, vaikka se olisi saapunut myöhässä.

Jos kantaja ei vaadi tuomion antamista kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun määräaika vaatimuksen vastustamiselle on päättynyt, vaatimuksen käsittely lopetetaan tai keskeytetään, minkä jälkeen kantaja voi ainoastaan pyytää tuomaria perumaan käsittelyn keskeytyksen.

1.1.1 Minkälaisiin saataviin menettely soveltuu (esim. vain rahasaatavat, vain sopimukseen perustuvat saatavat)?

Yksipuolinen tuomio soveltuu lähes kaikenlaisiin tapauksiin ja kanteisiin, joita käsitellään Gibraltarin siviilituomioistuimissa. Menettelyä ei ole rajattu rahasaataviin tai sopimukseen perustuviin saataviin. Kantaja voi hakea yksipuolista tuomiota Gibraltariassa missä tahansa riita-asiassa, ellei tätä nimenomaisesti suljeta pois riita-asioihin sovellettavissa oikeudenkäyntisäännöissä (siviiliprosessisäännöt eli *Civil Procedure Rules*).

Yksipuolisen tuomion antamista varten kantajan on esitettävä todisteet siitä, että hän on noudattanut menettelyvaatimuksia ja että vastaaja ei ole noudattanut niitä.

Siviiliprosessisääntöjen osassa 8 sallitaan poikkeuksellisesti vaihtoehdoisen menettelyn noudattaminen vaatimuksen käsittelemiseksi, jos kantaja hakee tuomioistuimen päätöstä asiassa, johon ei todennäköisesti liity olennaista erimielisyyttä tosiseikoista tai jos vaihtoehdoisen menettelyn käyttö on sallittua erityismenettelyssä. Tällöin yksipuolisen tuomion antaminen ei ole mahdollista.

1.1.2 Onko menettelyssä käsiteltäville vaatimuksille säädetty määrällinen yläraja?

Vaatimuksille ei ole säädetty määrällistä ylärajaa.

1.1.3 Onko menettelyn käyttö vapaaehtoista vai pakollista?

Kuten edellä todetaan, yksipuolista tuomiota koskeva menettely on osa tavanomaista riita-asiain käsittelyä. Se ei ole erillinen menettely niin kuin monissa EU:n jäsenvaltioissa. Menettelyn käyttö on vapaaehtoista siinä mielessä, että tuomioistuin ei anna yksipuolista tuomiota automaattisesti vain siksi, että vastaaja ei ole vastannut vaatimukseen asetetussa määräajassa. Määräaika ilmoitetaan selvästi vaatimuslomakkeessa, joka annetaan tiedoksi vastaajalle. Jos kantaja haluaa tuomioistuimen antavan yksipuolisen tuomion, hänen on esitettävä sitä koskeva pyyntö tai hakemus. Vaihtoehdoisesti kantaja voi antaa asian raueta.

1.1.4 Voidaanko menettelyä soveltaa, jos vastaaja asuu toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa?

Jos vastaaja asuu toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa, menettely on käytettävissä sillä edellytyksellä, että tuomioistuinten päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta jäsenvaltioiden välillä tehtyjen sopimusten (esim. tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12. joulukuuta 2012 annettu neuvoston asetus (EU) N:o 1215/2012) tai kolmansien maiden kanssa tehtyjen vastaavien sopimusten ehdot täyttyvät. Kantajan on varmistettava, että vaatimuslomake on annettu asianmukaisesti tiedoksi vastaajalle noudattaen asiakirjojen tiedoksiantoon Gibraltarin ulkopuolelle sovellettavia sääntöjä (esim. oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 13. marraskuuta 2007 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1393/2007). Jos vastaaja ei vastaa vaatimukseen, kantajan on haettava tuomioistuimelta yksipuolista tuomiota tavanomaisen menettelyn mukaisesti.

1.2 Toimivaltainen tuomioistuin

Toimivaltainen tuomioistuin on Gibraltarin korkein oikeus (*Supreme Court of Gibraltar*), jonka toimivalta kattaa eri aloja. Korkeimmalla oikeudella (*Supreme Court*) on toimivalta muun muassa vähäisiä vaatimuksia koskevissa asioissa, joissa vaatimuksen määrä on enintään 10 000 puntaa.

1.3 Muotovaatimukset

Edellä lueteltujen edellytysten – ts. sen, että kantaja on esittänyt vaatimuksensa asianmukaisten menettelyjen mukaisesti ja että vastaaja ei ole vastannut vaatimukseen määräajassa – lisäksi yksipuolisen tuomion saamiselle on asetettu myös muita muotovaatimuksia, joiden soveltaminen riippuu vaatimuksen lajista.

Jos vaatimuksen määrä on täsmennetty, yleensä riittää, että kantaja esittää tuomioistuimelle pyynnön, jossa pyydetään yksipuolista tuomiota. Tällaiset pyynnot käsittelee yleensä tuomioistuimen kirjaaja eikä tuomari. Tällöin tuomioistuimen virkailija tarkistaa, että vastaaja ei ole ilmoittanut vastaanottaneensa hänelle tiedoksi annettua vaatimusta, että hän ei ole vastannut vaatimukseen, että määräajat ovat umpeutuneet ja että kantaja on toimittanut tuomioistuimelle tarvittavat todisteet.

Jos vaatimuksen määrää ei ole tarkemmin määritelty, kantajan on toimitettava tuomioistuimelle hakemus. Tällöin tuomari käsittelee asian. Hän päättää, tarvitaanko tuomioistuin käsittelyä ja millaisia todisteita (esimerkiksi mitä asiakirjoja) kantajan on toimitettava tuomioistuimelle, jotta tuomari voi määrittää rahasumman, johon kantaja on oikeutettu.

1.3.1 Onko vakiolomakkeen käyttäminen pakollista (jos on, mistä lomakkeita saa)?

Vakiolomaketta on käytettävä riippumatta siitä, onko vaateen määrä täsmennetty vai ei.

Jos vaatimus koskee määrättyä summaa ja tuomioistuin on virallistanut sen, se lähettää kantajalle lomakkeen N205A – Notice of Issue (Specified Amount). Lomakkeessa on kohta, joka kantajan on täytettävä, minkä jälkeen hänen on palautettava lomake tuomioistuimelle yksipuolisen tuomion pyytämistä varten siinä tapauksessa, että vastaaja ei vastaa vaatimukseen annetussa määräajassa. Lomakkeessa on ohjeet sen täyttämiseksi.

Ennen lomakkeen täyttämistä kantajan kannattaa miettiä tarkkaan, miten hän haluaa vastaajan maksavan saatavan. Vaikka kantaja haluaisi vastaajan maksavan rahat välittömästi, niiden saaminen on todennäköisempää, jos vastaaja voi maksaa ne erissä tietyn ajan kuluessa. Tämä riippuu vastaajan tilanteesta.

Jos vaatimuksen määrää ei ole määritetty, kantaja saa tuomioistuimelta vaatimuksen esittämisen yhteydessä lomakkeen N205B – Notice of Issue (Unspecified Amount). Myös tässä lomakkeessa on kohta, jossa kantaja voi pyytää tuomioistuinta antamaan määräyksen, jonka mukaan vastaaja on vastuussa vaateesta. Tuomioistuin päättää summan, joka vastaajan on maksettava. Kyse on menettelystä, josta käytetään nimitystä "entering judgment for an amount to be decided by the court".

Tietyn tyyppisissä tapauksissa vaaditaan, että tuomarilta haetaan päätöstä siitä, voidaanko yksipuolinen tuomio antaa. Tällaisia ovat mm. asiat, joissa vaatimus on annettu tiedoksi vastaajalle toisella lainkäyttöalueella, tai kun vastaajana on valtio tai kruunu tai sellainen henkilö tai elin, joka on vapautettu siviilioikeudellisesta vastuusta. Hakemus on tehtävä myös, jos vaatimus esitetään lasta tai potilasta vastaan tai kun kyseessä on puolisoisten välisten velvoitteiden laiminlyönti (*torf*). Tällaisissa tapauksissa käytetään lomaketta N244 (Application Notice).

Lisätietoja sekä tarvittavat lomakkeet voi pyytää osoitteesta Supreme Court Registry, 277 Main Street, Gibraltar, puhelinnumero: (+350) 200 75608.

1.3.2 Täytyykö minun käyttää lakimiestä?

Kaikkien muiden tapaustyyppien tavoin myöskaan vaatimusten tapauksessa ei ole velvollisuutta pyytää neuvoa asianajajalta tai käyttää tätä edustajana. Yleissääntönä on kuitenkin, että jos on kyse yli 10 000 punnan saatavasta ja erityisesti jos vaatimukseen liittyy monimutkaisia seikkoja, on suositeltavaa pyytää neuvoa asianajajalta. Oikeudellisen edustajan käytön suositeltavuudesta on saatavilla lisätietoja verkkosivulla "Asian vireillepano tuomioistuimessa".

1.3.3 Kuinka yksityiskohtaisesti minun täytyy kuvailla vaatimuksen peruste?

Koska yksipuolista tuomiota koskeva pyyntö tai hakemus on Gibraltarissa osa tavanomaista riita-asiain oikeudenkäyntimenettelyä, kantajan on täytynyt esittää vaatimus tavalliseen tapaan (ks. "Miten on menettävä?"). Pääpiirteittäin voidaan todeta, että vaatimuslomakkeessa on oltava tiedot osapuolista, lyhyt kuvaus vaatimuksesta sekä mahdollisuuksien mukaan tieto haettavasta rahasummasta ja siitä, mihin seuraavista luokista rahasumma kuuluu:

enintään 10 000 puntaa

yli 10 000 mutta alle 15 000 puntaa

yli 15 000 puntaa.

Henkilökohtaisia menetyksiä tai henkilövahinkoja koskevien vaatimusten tapauksessa kantajan olisi ilmoitettava, vaatiiko hän korvauksena

enintään 1 000 puntaa vai

yli 1 000 puntaa.

Jos kantaja ei pysty arvioimaan vaatimuksen arvoa, hänen olisi mainittava siitä lomakkeella ("I cannot say how much I intend to recover."). Lomakkeessa on ohjeet sekä kantajalle että vastaajalle.

1.3.4 Täytyykö minun esittää kirjallista näyttöä saatavasta? Jos täytyy, mitkä asiakirjat ovat hyväksyttäviä todisteita?

Kantajan olisi toimitettava vaatimuslomakkeen lisäksi seuraavat vaatimukseen liittyvät tiedot:

lyhyt kuvaus tosiseikoista

(tarvittaessa) ilmoitus siitä, että kantaja hakee tietyn tyyppisiä vahingonkorvauksia

mahdollisesti vaadittavaa korkoa koskevat yksityiskohdat

muut seikat, jotka oikeudenkäyntisääntöjen mukaan on mainittava asianomaisen vaatimustyyppin yhteydessä.

Tapauksissa, joissa tuomioistuimen henkilökunta voi antaa yksipuolisen tuomion, sen on ensin varmistettava, että vaatimukseen liittyvät tiedot on annettu tiedoksi vastaajalle, että vastaaja ei ole vastannut vaatimukseen annetussa määräajassa ja että vastaaja ei ole jo maksanut vaadetta.

Jos nämä vaatimukset täyttyvät, tuomioistuimen virkailija antaa kantajan hyväksi tuomion, jossa ilmoitetaan, mikä määrä vastaajan on maksettava, maksun eräpäivä sekä saajan yhteystiedot maksun suorittamista varten. Kantajalle ja vastaajalle lähetetään jäljennös tuomiosta.

Jos asian ratkaisee tuomari, kuten edellä kerrotun mukaan tehdään silloin, kun vaatimuksen määrää ei ole täsmennetty, hän päättää, onko tarpeen järjestää osapuolten kuuleminen tai tarvitaanko lisätodisteita. Tästä menettelystä käytetään nimeä "giving directions". Tuomarin tehtyä asiasta päätöksen kantajalle ja vastaajalle lähetetään oikeuden määräys. Tuomari voi joko siirtää vaatimuksen vähäisiin vaatimuksiin sovellettavaan menettelyyn (*small claims track*) tai määrätä vaatimuksen käsiteltäväksi istunnossa (*disposal hearing*).

Tässä istunnossa tuomari joko antaa yksityiskohtaisempia määräyksiä esimerkiksi asiakirjoista ja todisteista, jotka tarvitaan, jotta tuomari voi tehdä lopullisen päätöksen maksettavasta määrästä, tai – jos kyseessä on yksinkertainen tapaus, joka ei edellytä pitkällistä kuulemista – tekee päätöksen määrästä, joka vastaajan on maksettava.

Se, kumpaan ratkaisuun tuomari päätyy, riippuu vahingonkorvauksen todennäköisestä määrästä ja siitä, onko todennäköistä, että vastaaja riitauttaa vahingonkorvauksen määrän, sekä siitä, sisältävätkö istunnossa käytettävissä olevat asiakirjat riittävät todisteet lopullisen päätöksen tekemiseksi.

Tuomari ei yleensä tee lopullista päätöstä tällaisen istunnon perusteella, ellei kaikkia tuomioistuimelle esitettyjä kirjallisia todisteita ole toimitettu vastaajalle vähintään kolme päivää ennen istunnon suunniteltua ajankohtaa.

Tämän istunnon jälkeen tuomioistuimen henkilökunta laatii tuomarin päätöksestä määräyksen. Kantajalle ja vastaajalle lähetetään jäljennös määräyksestä.

Jos vastaaja ei asu Gibraltarissa, tuomioistuimen on edellä mainittujen seikkojen lisäksi varmistettava muun muassa asiaan sovellettavien kansainvälisten sopimusten perusteella, että se on toimivaltainen käsittelemään asian ja tekemään siitä päätöksen, että millään muulla tuomioistuimella ei ole asiassa yksinomaista toimivaltaa ja että vaatimus on annettu asianmukaisesti tiedoksi.

1.4 Hakemuksen hylkääminen

Jos kantaja ei ole noudattanut oikeudenkäyntisääntöjä, tuomioistuin hylkää yksipuolisen tuomion antamista koskevan pyynnön tai hakemuksen. Jos esimerkiksi vaatimuslomakkeen sisältämät tiedot tai vaatimuksen tiedoksi antaminen eivät ole siviiliprosessisääntöjen mukaisia, tuomioistuin ei anna yksipuolista tuomiota. Yksipuolista tuomiota koskeva hakemus hylätään myös siinä tapauksessa, että kantaja ei toimita tuomioistuimelle riittäviä todisteita (ks. edellä). Jos näitä menettelyvaatimuksia noudatetaan, se, tutkiiko tuomioistuin vaatimuksen perusteet ennen yksipuolisen tuomion antamista, riippuu (kuten edellä todettiin) siitä, koskeeko vaatimus määrättyä summaa vai ei ja onko kyse vaatimuksesta, jonka vain tuomari voi käsitellä hakemuksen perusteella (ks. kohta 1.3).

1.5 Muutoksenhaku

Yksipuolisen tuomion antaminen voidaan evätä ainoastaan siinä tapauksessa, että tuomioistuin toteaa kantajan laiminlyöneen asianmukaisten menettelyjen noudattamisen. Kantaja ei voi hakea muutosta tällaiseen päätökseen. Jos tuomioistuin kieltäytyy myöntämästä yksipuolista tuomiota, kantaja voi yleensä panna kyseistä vastaajaa koskevan asian uudelleen vireille jättämällä uuden vaatimuslomakkeen siviiliprosessisääntöjen mukaisia menettelyjä ja vaatimuksia noudattaen.

Väärin perustein myönnettyä yksipuolista tuomiota koskevaa määräystä voidaan muuttaa tai se voidaan kumota vastaajan esitettyä tätä koskevan hakemuksen. Hakemuksella voidaan hakea joko yksipuolisen tuomion muuttamista (esim. maksettavan määrän alentaminen, jos osa velasta maksettiin ennen tuomion antamista) tai kumoamista (ts. peruuttamista).

Jos kantajalla on aihetta epäillä, että vastaaja ei saanut tietoonsa vaatimusta koskevia tietoja ennen yksipuolisen tuomion antamista, hänellä on velvollisuus hakea tuomioistuimelta hänen hyväkseen annetun yksipuolisen tuomion kumoamista.

1.6 Kantajan vaatimuksen vastustaminen

Yksipuolista tuomiota koskevaa menettelyä voidaan soveltaa vain siinä tapauksessa, että vastaaja ei vastusta eikä tunnusta vaatimusta annetussa määräajassa (ks. edellä). Jos vastaaja vastustaa vaatimusta, sen käsittely jatkuu normaalin riitautetun vaatimuksen tavoin.

Jos vastaaja haluaa saada yksipuolista tuomiota koskevan määräyksen kumottua tai muutettua sen jälkeen, kun se on annettu, hänen on pyydettävä tuomioistuimelta tuomion kumoamista tai muuttamista viipymättä. Tuomioistuin voi muuttaa yksipuolista tuomiota tai kumota sen, jos se katsoo, että tähän on olemassa hyvät perusteet tai että vastaajalla on realistiset mahdollisuudet puolustautua menestyksekkäästi.

1.7 Vastustamisen vaikutus

Jos vastaaja vastustaa vaatimusta määräajassa, asian käsittely jatkuu normaalin riitautetun kanteen tavoin. Tämä menettely on selostettu sivustolla "Asian vireillepano tuomioistuimessa".

1.8 Seuraus siitä, ettei vastaaja vastusta kannetta

Yksipuolista tuomiota koskevaa menettelyä voidaan soveltaa vain siinä tapauksessa, että vastaaja ei vastusta eikä tunnusta vaatimusta annetussa määräajassa. Kantaja voi esittää yksipuolista tuomiota koskevan pyynnön tai hakemuksen vasta tämän jälkeen.

1.8.1 Mitä on tehtävä, jotta tuomiosta tulisi täytäntöönpanokelpoinen?

Yksipuolinen tuomio on päätös, jonka kantaja voi vaatia pantavaksi täytäntöön vastaajaa vastaan. Menettelyt yksipuolisen tuomion saamiseksi on selostettu edellä kohdassa 1.3.

1.8.2 Onko tämä tuomio lopullinen vai voiko vastaaja edelleen valittaa siitä?

Kuten edellä on selitetty, vastaaja voi pyytää tuomioistuimelta yksipuolisen tuomion muuttamista tai kumoamista (ts. tuomion ehtojen muuttamista tai koko tuomion peruuttamista). Kyse ei ole varsinaisesta muutoksenhausta, sillä asia käsitellään samassa tuomioistuimessa, jossa se olisi käsitelty alun perin siinä tapauksessa, että vastaaja olisi vastustanut vaatimusta. Tuomioistuin voi muuttaa yksipuolista tuomiota tai kumota sen, jos se katsoo, että menettelyyn liittyy virheitä tai että vastaajalla on todelliset mahdollisuudet puolustautua menestyksekkäästi tai että siihen on hyvät perusteet.

Molemmat osapuolet voivat hakea muutosta yksipuolisen tuomion kumoamista tai kumoamisen epäämistä koskevaan päätökseen saatuaan siihen luvan joko päätöksen tehneeltä tuomioistuimelta tai muutoksenhakutuomioistuimelta.

Päivitetty viimeksi: 17/08/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.